

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 28.5.2002
KOM(2002) 181 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

om reformen af den fælles fiskeripolitik ("Vejviser")

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	INDLEDNING	3
2.	MÅLENE FOR DEN FÆLLES FISKERIPOLITIK	5
3.	REFORMER	6
3.1.	Bevarelse af ressourcerne og forvaltning af fiskeriet.....	6
3.2.	Bevarelsespolitikens virkninger for fiskerflåden	10
3.3.	Adgang til farvande og ressourcer	13
3.4.	Kontrol og håndhævelse.....	13
3.5.	Internationalt fiskeri	17
3.6.	Akvakultur.....	18
3.7.	Den fælles fiskeripolitiks sociale dimension.....	19
3.8.	Økonomisk forvaltning af fiskeriet i Den Europæiske Union.....	23
3.9.	Effektiv beslutningstagning med udbredt deltagelse	24
3.10.	Revision.....	27
4.	KONKLUSION.....	27

1. INDLEDNING

I de nugældende EF-bestemmelser er det fastsat, at den fælles fiskeripolitik skal tages op til revision i 2002. Det er også fastsat, at Rådet senest den 31. december 2002 skal træffe beslutning om de tilpasninger, der måtte være nødvendige, især med hensyn til adgangen til visse EF-farvande¹.

I marts 2001 offentliggjorde Kommissionen den rapport om fiskeriets situation i Fællesskabet², som er foreskrevet i de nugældende bestemmelser, og en grønbog om den fælles fiskeripolitiks fremtid³, der beskriver svaghederne og de udfordringer, som den fælles fiskeripolitik står over for, og indeholder forskellige forslag til en reform af denne politik.

Den første svaghed ved den fælles fiskeripolitik er, at mange fiskebestande er i en alarmerende tilstand og befinder sig uden for de sikre biologiske grænser. Bestandenenes størrelse og landingerne er aftaget dramatisk i de seneste 25 år. For mange kommercielt vigtige demersale bestande var antallet af voksne fisk dobbelt så højt i begyndelsen af 70'erne som i slutningen af 90'erne. Hvis den nuværende udvikling fortsætter, vil mange EF-fiskebestande bryde sammen⁴.

Samtidig overstiger EF-flådens fiskerikapacitet langt kapaciteten for et bæredygtigt fiskeri med de disponible ressourcer. Ifølge de seneste videnskabelige udtalelser fra Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) bør fiskeridødeligheden for de vigtigste EF-fiskebestande nedbringes med mellem en tredjedel og halvdelen, alt efter hvilket fiskeri (fladfisk, andre demersale arter, pelagiske arter) og område der er tale om, hvis der skal sikres et bæredygtigt fiskeri.

Ud over problemet med de aftagende fiskeressourcer og flådens overkapacitet har de fleste sektorer inden for EF-fiskeriet økonomiske vanskeligheder, en dårlig rentabilitet og en stadigt faldende beskæftigelse. I perioden fra 1990 til 1998 er der gået 66 000 job tabt i fangstsektoren, hvilket er en generel nedgang på 22%. I samme periode er beskæftigelsen i forarbejdningssektoren faldet med 14%.

De nuværende ordninger har været utilstrækkelige til at sikre fælles spilleregler på kontrol- og håndhævelsesområdet i hele EU, hvilket underminerer den fælles fiskeripolitiks troværdighed.

De berørte parter har ikke i tilstrækkelig grad været involveret i udformningen af politikken. Denne manglende inddragelse svækker opbakningen om og overholdelsen af de vedtagne bevarelsesforanstaltninger.

Det internationale miljø har ændret sig markant i de seneste tyve år. Mange udviklingslandes legitime ønske om at udvikle deres fiskerisektorer og kravet om et

¹ Artikel 14 i Rådets forordning (EØF) nr. 3760/92 af 20. december 1992 om en fællesskabsordning for fiskeri og akvakultur, EFT L 389 af 31.12.1992, s. 1.

² SEK(2001) 418, 419 og 420 af 20.3.2001.

³ KOM(2001) 135 endelig af 20.3.2001.

⁴ En liste over de EF-fiskebestande, som i øjeblikket befinder sig uden for de biologiske grænser, er anført i bilag 1.

bæredygtigt og ansvarligt fiskeri stiller den fælles fiskeripolitik over for nye udfordringer.

Den øgede efterspørgsel efter fiskerivarer og de høje fiskepriser som følge af de knappe fiskeressourcer har beskyttet fiskerne mod virkningerne af nedgangen i bestandene. Denne tendens skulle mindske behovet for offentlig støtte til fiskerisektoren.

Kommissionen har på grundlag af grønbogen indledt brede drøftelser med alle de berørte parter. I juni 2001 arrangerede Kommissionen en offentlig høring i Bruxelles. Kommissionen modtog over 300 bemærkninger til grønbogen fra medlemsstater, regionale og lokale myndigheder, regeringsorganer, fiskeri-, forarbejdnings- og akvakulturvirksomheder, fiskere, lystfiskere, NGO'er inden for miljø- og udviklingspolitik samt andre interesserede parter⁵.

I Rådet (fiskeriministre) blev der i 2001 ført adskillige drøftelser på grundlag af grønbogen. Europa-Parlamentet vedtog i januar 2002 en beslutning, hvori der opfordres til, "at fiskeripolitikken baseres på en rationel og forsvarlig forvaltning af ressourcerne, der tager udgangspunkt i bevarelsen af fiskebestandene og opretholdelsen af den livsform, der er kendetegnende for dem, der traditionelt er afhængige af havet, og som bevarer det grundlæggende princip, der udspringer af disse mål, nemlig relativ stabilitet, med andre ord en politik, der fremmer en retfærdig metode til fordeling af fiskeressourcerne, og som er tilpasset de fiskeriafhængige regioners særlige behov, der er neutral, stabil, og som kan håndhæves og kontrolleres af Fællesskabet". Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget har også afgivet udtalelser efter offentliggørelsen af grønbogen.

Debatten om den fælles fiskeripolitiks fremtid gav et klarere indtryk ikke blot af svaghederne og interne systematiske mangler ved den fælles fiskeripolitik såsom utilstrækkelig håndhævelse, manglende flerårige forvaltningsplaner, flådens overkapacitet og utilstrækkelig involvering af de berørte parter, men også af de eksterne udfordringer, som EF vil skulle imødegå i de kommende år som følge af de nye tendenser i fiskeriet på verdensplan.

Den viste også, at der er bred enighed om, at den nuværende politik ikke er i stand til at afvende de stadigt tiltagende risici for vigtige fiskebestande eller til at gøre fiskerisektoren økonomisk bæredygtig.

Endelig viste debatten om reformen tydeligt, at den fremtidige fælles fiskeripolitik kun vil give de ønskede resultater, hvis den miljømæssige, økonomiske og sociale bæredygtighed gøres til de centrale mål, og hvis der overalt anvendes gode forvaltningsprincipper såsom åbenhed, medvirken, ansvarlighed, effektivitet og sammenhæng. En bred enighed mellem de forskellige berørte og interesserede parter vil kunne opnås på et sådant grundlag.

Overudnyttelsen af fiskebestandene er en væsentlig trussel for en global bæredygtig udvikling. Det kom til udtryk i Fællesskabets strategi for en bæredygtig udvikling, og Det Europæiske Råd i Göteborg opfordrede til, at der i forbindelse med reformen af

⁵ Drøftelserne afslørede en udbredt opbakning af behovene for en omfattende reform af de nuværende politiske instrumenter, så bevarelsen af ressourcerne kan forbedres, for en øget involvering af de berørte parter og for en mere ensartet praksis, hvad kontrol og håndhævelse angår.

den fælles fiskeripolitik skulle "findes en løsning på det generelle fiskeripres ved at tilpasse EU's fiskeriindsats til de ressourcer, der er til rådighed, idet der tages hensyn til de sociale virkninger og behovet for at undgå overfiskning". Det er denne udfordring, der tages op med de her omhandlede forslag.

De nuværende udfordringer og navnlig den kritiske situation for mange bestande kræver en gennemgribende og hurtig reform af den fælles fiskeripolitik.

Formålet med denne meddelelse er at fremlægge Kommissionens handlingsprogram for reformen af den fælles fiskeripolitik og en vejviser for gennemførelsen heraf.

2. MÅLENE FOR DEN FÆLLES FISKERIPOLITIK

I den fremtidige fælles fiskeripolitik er der behov for klare og sammenhængende mål og principper. Det er også nødvendigt at fastlægge dens vigtigste aktivitetsområder og prioriteter.

Reformen skal munde ud i en ny fælles fiskeripolitik, der kan sikre en bæredygtig udvikling, både miljømæssigt, økonomisk og socialt. Det vil blive opnået ved foranstaltninger, der tager sigte på:

- ansvarlige og bæredygtige fiskeri- og akvakulturaktiviteter, der bidrager til sunde marine økosystemer
- en økonomisk rentabel og konkurrencedygtig fiskeri- og akvakultursektor, som vil være til fordel for forbrugeren
- en rimelig levestandard for dem, der er afhængige af fiskeriet.

For at den fælles fiskeripolitik skal kunne virke efter hensigten, er det af afgørende betydning, at principperne for god regeringsførelse bliver en del af denne politik. Den nye fælles fiskeripolitik må derfor tage sigte på at sikre:

- åbenhed og gennemsigtighed, navnlig gennem en forbedring af kvaliteten og gennemsigtigheden af videnskabelige råd og data, der danner grundlag for politiske beslutninger
- medvirken, dvs. en mere omfattende involvering af alle de berørte parter, lige fra udformningen til gennemførelsen af politikken, også på lokalt og regionalt plan
- ansvarlighed, ved en klar fastlæggelse af ansvarsområderne på EF-plan, nationalt plan og lokalt plan
- effektivitet, ved beslutningsprocedurer hvor resultaterne behørigt evalueres, kontrolleres og overholdes, og
- sammenhæng med andre EF-politikker, navnlig miljø- og udviklingspolitikken, ved en tværsektoriel strategi.

Inden for denne nye ramme må den fælles fiskeripolitik prioritere nedennævnte aktioner.

3. REFORMER

3.1. Bevarelse af ressourcerne og forvaltning af fiskeriet

En mere effektiv bevarelse og forvaltning af fiskeressourcerne er et klart prioriteret mål under den fælles fiskeripolitik. Det er en forudsætning for, at andre mål kan opfyldes.

Målene for Kommissionens nye fremgangsmåde ved fiskeriforvaltningen er:

- at koncentrere forvaltningen om på længere sigt at sikre et bæredygtigt fiskeri med høje udbytter
- at forvalte fiskeriindsatsen, så den afpasses efter de bæredygtige fangstmuligheder, hvilket vil kræve en øjeblikkelig, væsentlig nedbringelse af fiskeriindsatsen
- at lade miljøhensyn indgå i fiskeriforvaltningen, navnlig ved at bidrage til en beskyttelse af biodiversiteten
- i højere grad at lade økosystemerne danne grundlag for fiskeriforvaltningen
- at gøre bedst mulig brug af fangsterne og at undgå spild
- at støtte tilvejebringelsen af videnskabelig rådgivning af høj kvalitet.

Kommissionen mener, at disse mål bør danne grundlaget for forvaltningen af fiskeriet i EF-farvande og internationale farvande.

For at virkeliggøre disse mål foreslår Kommissionen:

En ny flerårig ramme for bevarelse af ressourcerne og forvaltning af fiskeriet

Kommissionen foreslår flerårige forvaltningsplaner for kommercielle bestande eller grupper af bestande. Disse planer vil:

- blive baseret på de bedst mulige videnskabelige metoder og højt kvalificeret rådgivning og tage sigte på at sikre en bæredygtig udnyttelse
- være i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet⁶, idet de tager sigte på at undgå risikoen for sammenbrud, navnlig ved at holde bestandsstørrelsen og fiskeridødeligheden inden for niveauer, der er sikre på længere sigt⁷
- blive udformet med henblik på at sikre en genopretning af nedfiskede bestande

⁶ "Forsigtighedsprincippet i forbindelse med fiskeriforvaltning" betyder, at forvaltningsbeslutningerne baseres på det princip, at en mangel på relevante videnskabelige oplysninger ikke må benyttes som en begrundelse for udskydelse eller undladelse af at træffe foranstaltninger til bevarelse af målarter, tilknyttede eller afhængige arter eller ikke-målarter og disses miljø. Sådanne foranstaltninger bør stå i forhold til det valgte beskyttelsesniveau, baseres på en undersøgelse af de potentielle fordele og omkostninger ved indgriben og ikke-indgriben og revideres i lyset af nye videnskabelige data.

⁷ Se også Kommissionens meddelelse om forsigtighedsprincippet, KOM (2000) 1 endelig af 2.2.2000.

- tage hensyn til behovet for at bevare biodiversiteten og at mindske indvirkningerne på habitater
- inden for disse begrænsninger tage sigte på at sikre høje og stabile udbytter.

Desuden vil der i disse planer blive taget hensyn til den relevante viden om fiskeriaktiviteter og til behovet for at forvalte fiskeriet af grupper af bestande i visse farvande. I overensstemmelse med traktatens artikel 299, stk. 2, vil der blive taget hensyn til de særlige behov i regionerne i EU's yderste periferi.

I disse planer fastlægges navnlig:

- Mål for forvaltningen af de pågældende bestande udtrykt i populationsstørrelse og fiskeridødelighed.
- Fangstregler, der fastlægger detaljerede metoder til fastsættelse af lofter for fangster og fiskeriindsats på en sådan måde, at ovennævnte langsigtete mål opfyldes på grundlag af de nyeste disponible oplysninger om bestandenes tilstand.

I planerne fastlægges der også, hvor det er hensigtsmæssigt, regler for beskyttelsen af ikke-kommercielle fiskearter, navnlig hvaler og andre havpattedyr, og havfugle.

Når der er opnået enighed om en flerårig forvaltningsplan, fastsætter Rådet lofter for fangster og fiskeriindsats for det første fangstår på grundlag af planen og de seneste foreliggende videnskabelige udtalelser om bestandenes tilstand. Europa-Parlamentet vil for første gang blive inddraget i denne proces. I de efterfølgende år vil Kommissionen tage sig af planens gennemførelse med bistand fra en forvaltningskomité.

Medlemsstaterne vil være ansvarlige for fordelingen af kvoterne og fiskeriindsatsen mellem de enkelte fartøjer.

Styrkelse af de tekniske foranstaltninger

Med henblik på at øge udbyttet af fiskeriet og på at forbedre dets bæredygtighed og mindske dets indvirkninger på økosystemet vil Kommissionen foreslå lovgivningsforanstaltninger til nedbringelse af fangsterne af ungfisk, bifangsterne i blandet fiskeri og genudsætningerne. Disse foranstaltninger vil omfatte:

- indførelse af mere selektive fiskeredskaber såsom redskaber med større maskestørrelse, kvadratmaskede paneler og sorteringsvinduer, samt ændringer i udformningen af og udstyret til sådanne redskaber, så selektiviteten forbedres
- fiskerirestriktioner til beskyttelse af ungfisk, følsomme ikke-målarter og habitater
- mindstemål ved landing, som svarer til de pågældende redskabers selektivitet
- forsøg med forbud mod genudsætninger, hvor udvalgte repræsentative fiskerfartøjer ved økonomisk tilskyndelse foranlediges til at beholde hele fangsten om bord
- målrettet økonomisk tilskyndelse til at anvende mere selektive fangstmetoder.

De indførte foranstaltninger vil løbende blive taget op til revision, og der vil blive fremsat forslag, når dette viser sig nødvendigt på baggrund af ændringer i fiskebestandene, den videnskabelige udvikling, ændringer i fangstmetoderne og udviklingen af nye fangstredskaber.

Kommissionen vil også opfordre fiskerisektoren til som et supplement til EF-reglerne at udarbejde en frivillig adfærdskodeks til nedbringelse af genudsætningerne. Desuden vil Kommissionen tage skridt til en videnskabelig og teknisk overvågning af de fangstmetoder, der fører til genudsætninger, og den vil fortsat indhente råd om foranstaltninger, som kan mindske sådanne genudsætninger. Kommissionen vil med faste mellemrum rapportere om de fremskridt, der er opnået med hensyn til nedbringelsen af genudsætninger.

Industrifiskeri

Fiskeri med henblik på forarbejdning til fiskemel bør rettes mod fisk, for hvilke der ikke er noget marked for direkte konsum. Håndhævelsen af forvaltningsforanstaltninger, der er vedtaget af EF, har allerede i væsentlig grad mindsket bifangsterne af andre arter, der er målarter for fiskeri til direkte konsum.

Industrifiskeriet vil ligesom andre former for fiskeri blive undergivet bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger under den fælles fiskeripolitik, herunder også flerårige forvaltningsplaner.

Kommissionen vil anmode ICES om at foretage en evaluering af industrifiskeriets indvirkninger på de marine økosystemer. Den vil fortsat overvåge industrifiskeriet for at sikre, at dets virkninger for de arter, der fiskes til konsum, og for andre marine arter forbliver beskedne. Den vil også foreslå en forbedret forvaltning af de fiskebestande, der både fiskes til industriel brug og til konsum, f.eks. blåhvilling.

Fiskeriforvaltning i Middelhavet

De generelle principper i EF-politikken for fiskeriforvaltning gælder også for Middelhavsområdet. Ved gennemførelsen af disse principper må der dog tages hensyn til de særlige forhold i dette område.

Kommissionen mener, at der før gennemføres følgende aktioner:

- overvejelse blandt de berørte medlemsstater af et samordnet initiativ til fastlæggelse af udvidede beskyttede fiskeriområder
- forvaltning på EF-plan af stærkt vandrende fiskebestande og andre fælles bestande såsom visse små pelagiske og demersale bestande
- revision af de nugældende tekniske bevarelsesforanstaltninger for Middelhavet, f.eks. en revision af maskestørrelser og mindstemål ved landing, med henblik på at sikre sammenhæng med den ovenfor nævnte forvaltning på EF-plan
- forvaltningsordninger for fælles bestande baseret på en begrænsning af fiskeriindsatsen

- tilskyndelse til samarbejde i Middelhavet, bl.a. mellem fiskernes sammenslutninger
- national forvaltning af alle andre forhold inden for 12-sømilezonerne
- EF-initiativer med henblik på at styrke det internationale samarbejde om fiskeriforvaltningen i området, navnlig inden for rammerne af de berørte regionale fiskeriorganisationer.

Integration af miljøhensyn i fiskeriforvaltningen

I overensstemmelse med EF's tilsagn med hensyn til biodiversitet og miljøbeskyttelse, som Det Europæiske Råd enedes om i Cardiff og Göteborg⁸, vil Kommissionen i forbindelse med alle de i denne meddelelse beskrevne aktioner tage hensyn til indvirkningen på miljøet og økosystemerne. Den vil navnlig tage hensyn til miljøaspekter og biodiversitet ved udarbejdelsen af de flerårige forvaltningsplaner. En nedbringelse af fiskeriindsatsen og genopretning af fiskebestandene er det vigtigste skridt på vejen mod en genetablering af økosystemets integritet.

Kommissionen vil på grundlag af fremskridt, der opnås af de relevante organer, bl.a. Det Europæiske Miljøagentur, udvikle indikatorer for miljøvirkninger med henblik på i begyndelsen af 2003 at kunne foreslå vedtagelse af de første sådanne indikatorer. De skal anvendes til at overvåge, i hvilket omfang forvaltningsaktionerne er effektive, hvad løsningen af miljøproblemerne angår.

Kommissionen går ind for en langsigtet strategi for øget beskyttelse af sårbare arter såsom hvaler, hajer, skader, rokker og havfugle samt af habitater ved hjælp af redskabsrestriktioner og lukkede områder og årstider. Som et første skridt vil Kommissionen i 2002 foreslå foranstaltninger, der kan sikre beskyttelsen af hajer som led i FAO's internationale handlingsplan herfor, herunder forbud mod "finning" (fjernelse af finner og udsnid af fiskekroppen) af hajer i EF-farvande, foranstaltninger til mindskelse af bifangster af hvaler og et bevarelsesprogram for havfugle.

Kommissionen vil også tilskynde medlemsstaterne til og støtte dem i deres bestræbelser på at opfylde deres forpligtelser til at beskytte marine arter og habitater i forbindelse med direktiv 79/409/EØF og 92/43/EØF, og den vil om nødvendigt træffe foranstaltninger på EF-plan.

En handlingsplan for forbedring af den videnskabelige rådgivning i forbindelse med fiskeriforvaltning

Ud over den fortsatte støtte til fiskeriforskningen under det sjette rammeprogram mener Kommissionen, at der bør træffes foranstaltninger med henblik på at forbedre kvaliteten og aktualiteten af den videnskabelige rådgivning af dem, der forvalter fiskeriet, og med henblik på at stille den nødvendige finansielle støtte til rådighed. En

⁸ KOM (1999) 363 "Fiskeriforvaltning og Naturbeskyttelse i havmiljøet", KOM (2001) 143 "Omrids af en strategi til integration af miljøbeskyttelseshensyn i den fælles fiskeripolitik" og KOM (2001) 162, bind IV, "Handlingsplan for biodiversitet: Fiskeriet".

pålidelig og konsekvent videnskabelig rådgivning er af afgørende betydning for en effektiv fiskeriforvaltning. Sådanne foranstaltninger omfatter:

- forbedring af dataindsamlingen, så denne også omfatter data om miljøvirkninger
- øget national støtte og EF-støtte til videnskabeligt arbejde i rådgivende videnskabelige organer og indførelse af passende procedurer for validering og "peer review"
- styrkelse af EF's struktur for videnskabelig rådgivning, navnlig Den Videnskabelige Komité for Fiskeri og Akvakultur
- tættere samordning mellem Kommissionen og de nationale fiskeriforskningslaboratorier af prioriteringen og ressourcetildelingen på dette område
- oprettelse på længere sigt af et Europæisk Center for Vurdering og Forvaltning af Fiskeriet, hvor den videnskabelige ekspertise kan samles på EF-plan.

3.2. Bevarelsespolitikens virkninger for fiskerflåden

Lofterne for fiskeriindsatsen er et afgørende element i de i foregående afsnit nævnte flerårige forvaltningsplaner og vil gradvist blive det vigtigste forvaltningsinstrument for blandet fiskeri. De vil generelt indebære en nedgang i den nuværende flådes aktiviteter. Videnskabsmændene anbefaler i øjeblikket en nedskæring af fiskeriindsatsen på indtil 60 % for flere væsentlige EF-fiskerier. Når indsatsbegrænsninger indgår som et element i en flerårig forvaltningsplan, der tager sigte på en betydelig nedgang i fiskeridødeligheden, vil aktivitetsnedskæringerne også være omfattende⁹. Dette vil klart få betydning for flådekapaciteten.

Medlemsstaterne bør være ansvarlige for nedbringelsen af flådekapaciteten som følge af begrænsningerne af fiskeriindsatsen. Formålet med EF's flådepolitik vil derfor være at skabe betingelser, som kan tilskynde til en sådan nedbringelse af kapaciteten.

Fiskerflådens overkapacitet indebærer ikke blot en risiko for fiskebestandenes beståen, men har også negative økonomiske virkninger for fiskerierhvervet. Den mindsker de enkelte fartøjers muligheder for at forblive rentable, hvilket igen mindsker muligheden for at betale for den modernisering, der er nødvendig af hensyn til konkurrenceevnen. En generel mindskelse af den kapital, der investeres i fangstsektoren, er et første afgørende skridt på vejen mod bedre økonomiske resultater.

En offentlig støtte til investeringer i fiskerflåden modvirker opnåelsen af dette mål. Den fremmer overtilførslen af kapital gennem en kunstig nedbringelse af omkostningerne og risikoen ved investeringer. Ethvert subventioneret fiskerfartøj mindsker produktiviteten og rentabiliteten for alle andre fartøjer i det pågældende fiskeri. De subventionerede og de ikke-subventionerede fartøjer benytter de samme fiskeriområder og markeder, så konkurrencevilkårene fordrejes. Støtte til

⁹ I forbindelse med genopretningsplanerne for torsk og kulmule er den gennemsnitlige nedskæring i fiskeriindsatsen for de berørte flåder f.eks. på 43% (KOM (2001) 724 endelig af 11.12.2001).

investeringer i nye fiskerfartøjer mindsker også effektiviteten af den offentlige støtte, der tager sigte på en nedskæring af fiskerflåden.

Kommissionen foreslår følgende foranstaltninger:

Nye regler om støtte til flåden

- Begrænsning af støtten til modernisering, fornyelse og eksport af fiskerfartøjer.

Medlemsstaterne kan ikke have nogen berettiget forventning om, at de penge, der under FIUF-programmeringen er afsat til fornyelse og modernisering af flåden, vil være til rådighed til dette formål efter udløbet af FUP IV ved udgangen af 2002. I artikel 3, stk. 4, i den nugældende FIUF-forordning (2792/1999) er det fastsat, at "for resten af programmeringsperioden, der endnu ikke er dækket af et af Kommissionen godkendt flerårigt udviklingsprogram, er programmeringsoplysningerne udelukkende vejledende". Efter dette tidspunkt vil sådanne midler derfor ved en omprogrammering kunne stilles til rådighed for andre områder.

I betragtning af det akutte behov for at nedbringe fiskeriindsatsen kan det ikke længere være berettiget at anvende offentlige midler til nye fartøjer eller til at gøre bestående fartøjer mere effektive, da dette vil kunne virke mod hensigten. Kommissionen foreslår derfor:

- at afskaffe muligheden for at yde offentlig støtte til oprettelse af ny kapacitet
 - at afskaffe den offentlige støtte til eksport af fiskerfartøjer og til oprettelse af blandede selskaber med tredjelande
 - at begrænse den offentlige støtte til modernisering af flåden til foranstaltninger, der vedrører sikkerheden om bord, mere selektive fangstmetoder eller forbedring af produktkvaliteten, og som ikke vedrører maskineffekt eller tonnage¹⁰ (en sådan støtte ville også være betinget af, at det samlede loft for flådekapaciteten ikke overskrides)
 - at medlemsstaternes programmer under Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet (FIUF) tilpasses, så der gives fortrinsret til foranstaltninger, der medfører en varig nedbringelse af fiskerikapaciteten.
- Særlige foranstaltninger for fartøjer, der berøres af de flerårige forvaltningsplaner
 - Fartøjer, der skal nedbringe deres aktiviteter med mere end 25% i henhold til de flerårige forvaltningsplaner, vil kunne opnå en forhøjelse på 20% af de ophugningspræmier, der ydes under FIUF.
 - Ud fra den antagelse, at de beløb, der oprindeligt var afsat til eksport eller blandede selskaber, omprogrammeres til ophugning af fartøjer, anslår

¹⁰

Investeringer, der vil øge fartøjets kapacitet, udtrykt i tonnage eller maskinkraft, eller vedrører maskinen, skroget eller skibsrums, kan ikke gøres gældende med henblik på offentlig støtte. Kommissionen vil måske vedtage en liste over bestemte investeringer, hvortil der vil kunne ydes offentlig støtte.

Kommissionen, at der vil være behov for at afsætte yderligere 272 mio. EUR til ophugning i perioden 2003 - 2006 for at kunne gennemføre de flerårige forvaltningsplaner. Under hensyntagen til den tid, der vil medgå til omprogrammeringen af midlerne, vil der blive stillet et ekstra beløb på 32 mio. EUR til rådighed i 2003. Hvad de resterende 240 mio. EUR angår, vil medlemsstaterne blive opfordret til at omprogrammere midler, der er afsat under strukturfondene, i forbindelse med midtvejsrevisionen.

- EF-medfinansiering af national støtte til oplægningsordninger vil kunne opnås i et år efter vedtagelsen af forvaltningsplanen, såfremt der for de pågældende fartøjer er iværksat en omstrukturingsplan, som omfatter ophugning.

Foranstaltninger til begrænsning af flådekapaciteten

FUP'ernes begrænsninger har vist sig, idet dette instrument til forvaltning af flåden er for kompliceret og ikke tilstrækkeligt ambitiøst. Alligevel vil Kommissionen sikre, at der indledes retlige skridt mod de medlemsstater, der ikke hidtil har efterkommet deres forpligtelser til at nedbringe flådekapaciteten.

For fremtiden foreslår Kommissionen en enkel ordning for begrænsning af fiskerikapaciteten.

Inden for denne ordning vil der blive fastsat et samlet loft for fiskerikapaciteten for de nationale flåder, så det undgås, at fiskerflåderne udvides, og sikres, at medlemsstaterne har opfyldt deres forpligtelser under FUP IV.

Der vil blive fastsat nye "referenceniveauer", som baseres på de endelige mål i FUP IV. Enhver ny tilgang af kapacitet skal modsvares af en tilsvarende kapacitetsnedlæggelse af mindst samme størrelse (et forhold mellem tilgang og fragang på 1:1). Hvis der i fremtiden udtages kapacitet med offentlig støtte, vil referenceniveauerne automatisk blive justeret i nedadgående retning med en størrelse svarende til den udtagne kapacitet.

Medlemsstater, hvis flåde ikke er i overensstemmelse med disse referenceniveauer, eller som ikke opfylder deres forpligtelser til at rapportere om flådekapaciteten og om den kapacitet, der er udtaget med offentlig støtte, vil få tilbageholdt enhver offentlig støtte under FIUF-bestemmelserne, undtagen normal ophugningsstøtte, indtil forpligtelserne er blevet opfyldt. Undladelse af at opfylde forpligtelserne kan også føre til en nedsættelse af de fiskerimuligheder eller den fiskeriindsats, der er fastsat.

Kommissionen og medlemsstaterne bør i de kommende år (2003-2006) regelmæssigt udveksle oplysninger om og overvåge nedbringelsen af EF-fiskerflådens kapacitet til lavere niveauer, som svarer til en bæredygtig fiskeridødelighed. De opnåede fremskridt i retning af sådanne niveauer vil blive vurderet ved den "peer review", der er beskrevet i punkt 3.9. Kommissionen vil træffe passende foranstaltninger, hvis det skulle vise sig, at medlemsstater ikke overholder referenceniveauerne for flådekapaciteten.

3.3. Adgang til farvande og ressourcer

Adgangen til at drive fiskeri i 6- til 12-sømilezonerne vil fortsat være forbeholdt fartøjerne fra havne i området og fartøjer, der traditionelt har haft en sådan adgang, så de mest følsomme dele af kystfarvandene beskyttes, og de traditionelle fiskeriaktiviteter i disse områder kan opretholdes.

I overensstemmelse med tiltrædelsesakterne af henholdsvis 1985 og 1994 vil alle medlemsstaternes flåder uden forskelsbehandling have adgang til alle EF-farvande, idet de dog vil være undergivet de generelle adgangsbegrænsninger, der gælder for bestemte områder såsom Shetlandsområdet. Fra den 1. januar 2003 vil adgangen til ressourcerne uden for 12-sømilezonen blive baseret på Rådets afgørelser i overensstemmelse med målene for den fælles fiskeripolitik.

Undtagelser fra princippet om fri adgang til EF-farvandene, såsom ordningen for Shetlandsområdet, må tages op til fornyet overvejelse, så det sikres, at der kun opretholdes undtagelser, som er begrundet i bevarelseshensyn.

Kommissionen foreslår:

- at videreføre den nuværende ordning, der gælder for 6- til 12-sømilezonerne
- for EF-farvandene uden for 6- til 12-sømilezonerne:
 - inden udgangen af 2003 at fastslå, hvilke adgangsordninger der virkelig er begrundede i bevarelseshensyn, og at afskaffe dem, for hvilke dette ikke er tilfældet
 - at komplettere de nugældende rammebestemmelser for adgangen til fiskeri ved at fastsætte bestemmelser for alle de relevante bestande i EF-farvandene.

Fiskerimulighedernes fordeling mellem medlemsstaterne vil blive foretaget efter princippet om relativ stabilitet. EF bør dog træffe afgørelse om en fordelingsnøgle for hver bestand. Ved denne afgørelse bør der også tages hensyn til eventuelle særlige fordelingsbetingelser, som f.eks. de såkaldte Haag-præferencer, så der undgås enhver usikkerhed om, hvordan den relative stabilitet skal forstås. Kommissionen finder, at denne fordelingsnøgle bør udformes, så den afspejler ændringerne i fiskeriaktiviteten i en vis periode, f.eks. ved at basere tildelingene på den gennemsnitlige andel af fangsterne i de foregående fem eller ti år.

3.4. Kontrol og håndhævelse

Kommissionen foreslår nye rammebestemmelser for kontrol og håndhævelse og vil forelægge en handlingsplan for samarbejdet mellem de nationale myndigheder.

Nye rammebestemmelser for kontrol og håndhævelse

Disse rammebestemmelser vil imødekomme behovet for en forenkling af de gældende bestemmelser og forbedre mulighederne for at håndhæve reglerne under den fælles fiskeripolitik. De vil også sikre en bedre balance mellem de

grundlæggende bestemmelser, der vedtages af Rådet efter høring af Europa-Parlamentet, og de gennemførelsesforanstaltninger, der vedtages af Kommissionen¹¹.

Kommissionen foreslår:

- en klar fastlæggelse af ansvarsområderne for kontrol og håndhævelse
- de grundlæggende betingelser for udøvelsen af aktiviteter i forbindelse med udnyttelsen af fiskebestande
- ensartede regler for håndhævelsen af den fælles fiskeripolitik, herunder niveauer for sanktioner, samt foranstaltninger til forebyggelse af, at alvorlige overtrædelser fortsat finder sted
- en EF-ramme for samarbejde og samordning mellem de nationale myndigheder, der er ansvarlige for kontrol og håndhævelse, og en EF-fiskeriinspektionsrapport
- en klar definition af Kommissionens rolle, herunder de beføjelser og opgaver, som Kommissionens inspektører har, når de kontrollerer medlemsstaternes gennemførelse af bestemmelserne under den fælles fiskeripolitik
- regler om nationale domstoles anerkendelse af inspektionsrapporter udfærdiget af EF's fiskeriinspektører eller fiskeriinspektører fra en anden medlemsstat.

Desuden har Kommissionen til hensigt efter en gennemførlighedsundersøgelse, der i 2002 vil blive foretaget i samarbejde med medlemsstaterne, at forelægge et forslag om en fælles inspektionsstruktur på EF-plan.

Erstatning og sanktioner

De foreslåede foranstaltninger til forbedring af effektiviteten af de nye rammebestemmelser om kontrol og håndhævelse omfatter:

- hvis en medlemsstat ikke overholder bestemmelserne under den fælles fiskeripolitik, kommissionsbeslutninger om erstatning for tab af fælles ressourcer, navnlig i form af fradrag i medlemsstaternes kvoter eller, hvis dette ikke er muligt, en tilsvarende økonomisk godtgørelse
- indførelse af bestemmelser om, at myndighederne som en forebyggende foranstaltning skal suspendere fiskeritilladelser/-licenser, der er meddelt til EF-fiskerfartøjer, hvis sådanne fartøjer har begået alvorlige overtrædelser.

Kommissionen vil også gøre effektiv brug af traktatens bestemmelser om medlemsstaters overtrædelser, hvad angår medlemsstaternes forpligtelser vedrørende kontrol og håndhævelse, herunder muligheden for at gå til Domstolen for at få en afgørelse om, at de pågældende medlemsstater skal betale et engangsbeløb eller tvangsbøder.

En handlingsplan for samarbejde om håndhævelse

¹¹

De vil ved hjælp af komitologiregler give mulighed for at vedtage retsakter med afledt ret og for at gennemføre henstillinger vedtaget af regionale fiskeriorganisationer.

Handlingsplanen vil indeholde en liste over de aktioner, som de nationale myndigheder og Kommissionen sammen skal gennemføre. Disse aktioner vil fremme samordningen og samarbejdet mellem alle de myndigheder, der er involveret i fiskerikontrollen, og medvirke til, at der skabes en fælles indstilling til kontrol og håndhævelse i hele EF.

Der vil blive fastlagt aktioner på følgende områder:

- særlige overvågningsprogrammer for fiskeri, der er omfattet af genopretningsplaner (fastlæggelse af fælles prioriteter og referenceværdier for inspektion og harmoniserede inspektionsprocedurer)
- uddannelse og udveksling af fiskeriinspektører
- en adfærdskodeks for inspektion, som præciserer fiskeriinspektørernes opgaver og de procedurer, som såvel inspektører som skibsførere skal følge ved inspektion
- en øget udveksling af oplysninger og lettere overførsel af data mellem medlemsstaternes myndigheder og fiskeriinspektørerne
- samarbejde mellem inspektionsmyndighederne og de myndigheder, der er ansvarlige for opfølgningen af overtrædelser, herunder oprettelsen af et netværk af nationale kontaktpunkter.

En fælles fiskeriinspektionsstruktur

Kommissionen har til hensigt at foreslå, at der inden midten af 2004 oprettes en fælles inspektionsstruktur på EF-plan, som skal samle de nationale inspektions- og overvågningsmidler på fiskeriområdet og andre områder og forvalte dem i EF-regi. Samlingen af disse midler vil også indebære, at multinationale inspektionshold skal arbejde såvel i EF-farvande som i internationale farvande.

Den fælles fiskeriinspektionsstruktur vil blive baseret på følgende elementer:

- En aftale om organisationens form, dens opbygning, dens anvendelsesområde og de opgaver, den skal varetage.
- En fastlæggelse af forbindelserne mellem strukturen, de nationale myndigheder og Kommissionen.
- En tilknytning af berørte parter, herunder fiskeindustrien, til den fælles inspektionsstruktur.
- Finansieringsmidler til inspektion og overvågning.

Oprettelsen af en fælles inspektionsstruktur vil ikke ændre fordelingen mellem Kommissionen og medlemsstaterne af ansvarsområderne med hensyn til kontrol og håndhævelse inden for fiskeriet, hvor medlemsstaterne er hovedansvarlige for kontrollen med og håndhævelsen af bestemmelserne under den fælles fiskeripolitik, og Kommissionen er ansvarlig for overvågningen af medlemsstaternes korrekte gennemførelse af EF-lovgivningen og håndhævelse i forbindelse hermed.

Gennemførelsesforanstaltninger

Nedennævnte tekniske bestemmelser vil blive medtaget i gennemførelsesforanstaltningerne.

- En udvidelse af den satellitbaserede fartøjsovervågning (FOS):
 - fra den 1. januar 2003, afskaffelse af de nugældende undtagelser (fartøjer, der udelukkende driver fiskeri i territorialfarvande, eller hvis fangstrejser er på under 24 timer, og en udvidelse til at omfatte alle fiskerfartøjer af en længde på over 15 meter)
 - fra den 1. januar 2004, udvidelse til at omfatte alle fiskerfartøjer af en længde på over 10 meter
 - i 2004, FOS vil blive suppleret med et fartøjsovervågningssystem baseret på telemåling.
- Strengere FOS-regler:
 - forebyggelse af manipulationer gennem vedtagelsen af ens specifikationer for systemerne og om bord på fiskerfartøjerne
 - forbedret overvågning gennem obligatorisk angivelse af hastighed og kurs i positionsrapporter samt ensartet rapporteringshyppighed.
- Rammebestemmelser om anbringelse af observatører om bord på fiskerfartøjer:
 - opgaverne for ombordværende observatører vil omfatte registrering og rapportering såvel af fartøjets aktiviteter som af, i hvilket omfang de gældende bestemmelser overholdes
 - procedurer for udstationering af observatører og ordninger vedrørende finansieringen af udgifterne i forbindelse med observatørordninger
 - Kommissionen vil foreslå observatørordninger i de enkelte konkrete tilfælde, hvor andre kontrolsystemer anses for at være utilstrækkelige (f.eks. overholdelse af forbud mod genudsætninger, påbud om nedbringelse af bifangster eller fangster af ikke-målarter eller anvendelse af ulovlige redskaber).
- Gradvis indførelse af elektroniske logbøger (elektronisk registrering og rapportering af data om fiskeriaktiviteterne) knyttet til FOS:
 - Kommissionen vil foreslå yderligere pilotprojekter i 2003
 - på grundlag af pilotprojekternes resultater, indførelse af elektroniske logbøger, der frivilligt kan benyttes af alle fartøjer, men som er obligatoriske for større EF-fiskerfartøjer (> 24 m) og for tredjelandsfartøjer, der driver fiskeri i EF-farvande.

3.5. Internationalt fiskeri

Kommissionens aktioner på dette område tager sigte på at fremme og styrke det internationale samarbejde og at sikre et bæredygtigt og ansvarligt fiskeri uden for EF's farvande i samme grad som i egne farvande. Fællesskabets mål vil være at sikre en bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne både i sit eget eksterne fiskeri og i den internationale handel med fiskerivarer.

Denne nye holdning afspejler sig i de bilaterale og/eller regionale dialoger om sektorpolitikken, hvor der tages hensyn til Fællesskabets interesser og partnernes legitime udviklingsønsker, og hvor det anerkendes, at det er deres udviklingsstrategi. Fællesskabet vil således bidrage til en bæredygtig udvikling af fiskeriet på verdensplan og samtidigt opfordre til, at de berørte parter i højere grad medvirker og påtager sig et ansvar, samt til en større fleksibilitet og gennemsigtighed i overensstemmelse med princippet om god regeringsførelse. På denne måde opnås der på det eksterne område en bedre sammenhæng mellem den fælles fiskeripolitik og andre EF-politikker.

I den forbindelse vil adgangen til tredjelandes farvande blive begrænset til de overskydende bestande, som fastsat i De Forenede Nationers havretskonvention (artikel 62).

Disse aktioner vil blive iværksat efter en strategi for EF-fjernfiskeri, som Kommissionen vil foreslå, og som vil omfatte følgende elementer:

En handlingsplan for bekæmpelse af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU)

IUU-handlingsplanen vil omfatte initiativer, der tager sigte på:

- at styrke og komplettere den internationale retsorden med henblik på både at afskaffe anvendelsen af fartøjer med bekvemmelighedsflag og at forhindre en praksis med landinger i havne uden forskriftsmæssig kontrol; det skulle bl.a. kunne opnås gennem vedtagelsen af internationale instrumenter, som både definerer begrebet "reel forbindelse" med flagstaten for fiskerfartøjer, så sådanne fartøjer virkelig kontrolleres af flagstaten, og fastlægger havnestaternes ret og forpligtelse til at sørge for effektive bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger
- at reformere EF-rammebestemmelserne om kontrollen med fiskeriaktiviteter uden for EF-farvandene og i EF-havne, som nærmere beskrevet i kapitel 3.4.

En handlingsplan, der på regionalt og delregionalt plan kan forbedre evalueringen af de bestande, der er til rådighed for EF-fiskerne uden for EF-farvandene

Denne aktion vil vidne om, at EF er indstillet på at bidrage til et ansvarligt fiskeri ved at deltage i evalueringen af bestandene til gensidig fordel EF-fiskerne og de berørte tredjelande.

EF vil forelægge initiativer i de relevante regionale fiskeriorganisationer og i FAO. Det første sådanne initiativ vil vedrøre de vestafrikanske farvande. På denne måde vil Fællesskabet søge at opnå bedre videnskabelige oplysninger om bestandenes tilstand, inden det indgår nye partnerskabsaftaler med de pågældende tredjelande.

En integreret ramme for fiskeripartnerskaber på nationalt og/eller regionalt plan

Formålet med denne aktion vil være i Cotonou-aftalens ånd (artikel 8) at fremme den politiske dialog mellem EF og udviklingslandene (navnlig dem, der har indgået fiskeriaftaler med EF) for at bistå dem med at udvikle en fiskeripolitik, der gradvis kan forbedre deres evne til at opnå et bæredygtigt fiskeri, samtidig med at man fremmer opfyldelsen af deres udviklingsmål, herunder opretholdelse af fiskeressourcernes kvalitet, diversitet og disponibilitet i relation til fødevarer sikkerhed, fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udvikling.

I den forbindelse er det nødvendigt for EF at fastslå, hvilke samarbejdsinstrumenter der på bilateralt og regionalt plan kan bidrage til opfyldelsen af dette mål og fremme de forskellige offentlige EF-interventioner og parternes gensidige interesse i at opnå et bæredygtigt fiskeri. Den integrerede ramme vil fastlægge mål, instrumenter og procedurer for dette nye tiltag.

Inden for disse rammer bør den offentlige EF-støtte i henhold til fiskeriaftalerne i højere grad koncentrerer om at bistå partnerlandene med at indføre en bæredygtig fiskeriforvaltning og at udvikle deres egne fiskerisektorer, samtidig med at ejerne af de EF-fartøjer, der drager fordel af sådanne aftaler, efterhånden bør påtage sig et øget ansvar for de finansielle godtgørelser, der betales til partnerlandene som modydelse for fiskerirettighederne.

Dette nye partnerskab skulle også give mulighed for, at fiskeriaftalerne kan omfattes af de samme systemer for overvågning af miljømæssige, økonomiske og sociale virkninger, som dem der anvendes i forbindelse med de øvrige aftaler med de pågældende lande. Under drøftelserne med partnerlande vil Kommissionen foretage en vurdering af indvirkningen på bæredygtigheden på grundlag af de bedste foreliggende data.

Inden for de regionale fiskeriorganisationer at skabe nye strategiske alliancer, navnlig med de udviklingslande, der er kyststater

Med henblik på at forsvare fiskerierhvervets legitime mål må EF inden for rammerne af de regionale fiskeriorganisationer søge at indgå nye alliancer med andre parter, navnlig de udviklingslande, der er kyststater, og som har en lignende interesse i et bæredygtigt kommercielt fiskeri. Desuden vil EF i forbindelse med samarbejdet på nationalt og/eller regionalt plan søge at overtale sine partnere til at iværksætte en bæredygtig udnyttelse af ressourcerne på grundlag af sund videnskabelig rådgivning, foranstaltninger til forvaltning af fiskeridødeligheden, f.eks. TAC og/eller begrænsninger af fiskeriindsatsen, og bedre kontrol- og håndhævelsesordninger, som er forudsætninger for et økonomisk rentabelt og konkurrencedygtigt fiskerierhverv.

3.6. Akvakultur

Kommissionens rolle er at tilvejebringe de bedst mulige betingelser for en bæredygtig udvikling af akvakulturen i EF. Det indebærer først og fremmest støtte til forskning og til udvikling af hensigtsmæssige miljø- og sundhedsstandarder.

Kommissionen foreslår en strategi, som tager sigte på:

- at sikre, at der er sunde produkter til rådighed for forbrugeren

- at fremme en miljømæssigt sund industri
- at skabe beskæftigelse, specielt i de fiskeriafhængige områder.

En sådan strategi vil bl.a. omfatte følgende foranstaltninger:

- Fastlæggelse af en række fælles standarder for økologisk akvakultur. Der er en stigende efterspørgsel efter "øko-produkter", herunder certificerede økologiske fisk, men EF-bestemmelserne om økologisk landbrug indeholder ikke særlige bestemmelser om akvakulturprodukter. Ved fastlæggelse af et minimum af fælles standarder på EF-plan vil konkurrenceforvridninger kunne undgås.
- Tilpasning af EF-bestemmelserne om fiske sygdomme til den seneste udvikling inden for produktion, teknologi og styringssystemer samt til de nye diagnosticeringsmetoder.
- Regler for iagttagelse af opdrættede fisks velfærd, biologiske behov og sundhed. Det vil forbedre offentlighedens indtryk af intensiv akvakultur og i visse tilfælde mindske miljøvirkninger og konkurrenceforvridninger.
- Foranstaltninger til mindskelse af vandforureningen fra akvakultur såsom eutrofiering som følge af næringsrigt spildevand.
- Foranstaltninger der kan hindre indslæbning og udslibning af fremmede arter.

3.7. Den fælles fiskeripolitik's sociale dimension

Selv om en strukturtilpasning vil fremme fiskeriets miljømæssige, økonomiske og sociale bæredygtighed på længere sigt, vil den nødvendigvis på kort sigt få visse følger for fiskerisektoren og en række fiskeriafhængige kystområder. Offentlige midler vil derfor være nødvendige, ikke blot til en hurtigere ophugning af overflødige fiskerfartøjer, men også til løsning af de sociale problemer, som tilpasningen vil medføre.

Opgaven er at hjælpe fiskerisektoren med at overvinde tidsrummet mellem de kortsigtede negative virkninger af de flerårige forvaltningsplaner, som skal tilpasse fiskeriindsatsen og fiskerikapaciteten til de bestående ressourcers produktionspotentiale, og de langsigtede fordele, som genopbygningen af dette bioøkonomiske potentiale vil medføre.

Socioøkonomiske virkninger af ordningerne til begrænsning af fiskeriindsatsen

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at kvantificere de virkninger, som ordningerne til begrænsning af fiskeriindsatsen vil få for den regionale beskæftigelse. Det er navnlig meget svært at anslå det potentielle beskæftigelsestab, som begrænsningerne af fiskeriindsatsen vil medføre, fordi:

- tabet af arbejdspladser vil afhænge af omfanget og rækkevidden af de forvaltningsplaner og ordninger til begrænsning af fiskeriindsatsen, som Rådet i sidste ende vedtager, samt af medlemsstaternes beslutninger om fiskeriindsatsbegrænsningernes fordeling mellem de forskellige grupper af fiskerfartøjer

- de alternative beskæftigelsesmuligheder inden for fiskerisektoren er forskellige fra region til region, og i nogle områder vil fiskere, der mister deres arbejde på et fartøj, ikke have vanskeligt ved at finde arbejde på et andet, da sektoren i de senere år har haft alvorlige rekrutteringsvanskeligheder.

På grundlag af erfaringerne med omstruktureringen af de spanske og portugisiske flåder, der tidligere fiskede i marokkanske farvande¹², har Kommissionen imidlertid anslået, at maksimalt 28 000 fiskere, hvilket svarer til ca. 11% af det samlede antal beskæftigede på havet, kunne blive påvirket af disse foranstaltninger¹³.

A ny strategi for strukturtilpasning

Med henblik på den strukturtilpasning, der bliver nødvendig på grund af, at bestræbelserne på at opnå et bæredygtigt fiskeri og på at forbedre leve- og arbejdsvilkårene inden for fiskerisektoren vil medføre en nedgang i beskæftigelsesmulighederne inden for fiskeriet, har Kommissionen til hensigt at vedtage en strategi, der omfatter følgende elementer:

- Bilaterale drøftelser med medlemsstaterne til vurdering af de socioøkonomiske virkninger, som ordningerne til begrænsning af fiskeriindsatsen må forventes at få.
- På grundlag af disse drøftelser, udarbejdelse af en handlingsplan til imødegåelse af de socioøkonomiske virkninger af omstruktureringen af fiskeriet.
- Omprogrammering af strukturfondene, så de bestående instrumenter kan udnyttes til imødegåelse af de socioøkonomiske virkninger, som ordningerne til begrænsning af fiskeriindsatsen må forventes at ville få.
- Fastlæggelse af en langsigtet strategi for integreret udvikling af fiskeriafhængige kystområder.
- Styrkelse af dialogen inden for sektoren.
- Vurdering af arbejdsbetingelser og sikkerhed inden for fiskeriet og forarbejdningsindustrien for fisk.

Bilaterale drøftelser med medlemsstaterne

Selv om det på nuværende tidspunkt er svært at have en klar fornemmelse af, hvilke regioner/områder, der vil blive hårdest ramt af ordningerne til begrænsning af fiskeriindsatsen, erkender Kommissionen, at disse forslag vil kræve en betydelig omstruktureringsindsats. Den vil derfor arrangere bilaterale drøftelser med medlemsstaterne med henblik på en behandling af følgende spørgsmål:

¹² Dette tal svarer ca. til en mistet arbejdsplads pr. 10 tons ophugget fiskerikapacitet.

¹³ Baseret på 1998-tal. Det ville betyde en netto reduktion på 7 000 fiskere pr. år i perioden 2003-2006. Det skal bemærkes, at der i de senere år har kunnet konstateres en gennemsnitlig årlig beskæftigelsesnedgang i fiskerisektoren på 8 000 job.

- de forventede virkninger, som begrænsningerne af fiskeriindsatsen og nedbringelsen af antallet af fartøjer i forbindelse med de foreslåede genoprettelsesplaner vil få for beskæftigelsen
- fastlæggelsen af de regioner, hvor fiskere kan få behov for særlig bistand til at finde nye job
- mulighederne for at tilpasse af de bestående EF-støtteordninger (FIUF, EFRU og ESF), bl.a. i forbindelse med midtvejsrevisionen i 2003-2004, så støtten kan blive mere effektiv, hvad angår overførslen af fiskere til andre sektorer og tilvejebringelsen af nye beskæftigelsesmuligheder.

Der vil blive taget passende hensyn til de særlige behov i regionerne i EU's yderste periferi.

Handlingsplan til imødegåelse af de socioøkonomiske følger af omstruktureringen af fiskeriet

På grundlag af disse drøftelser vil Kommissionen, så snart den har modtaget alle de nødvendige oplysninger fra medlemsstaterne, forelægge en handlingsplan til imødegåelse af de sociale, økonomiske og regionale følger af omstruktureringen af fiskeriet. Denne handlingsplan vil supplere og præcisere de foreløbige skøn over tabtgåede arbejdspladser, ligesom den vil omhandle de finansielle behov i forbindelse med reformen af den fælles fiskeripolitik.

Omprogrammering af strukturfondene for at udnytte de bestående instrumenter

Kommissionen vil opfordre medlemsstaterne og de berørte regioner til på ny at overveje behovet for en omprogrammering af strukturfondsprogrammerne og, hvor det er nødvendigt, mål 2-områdernes støtteberettigelse. Midtvejsrevisionen i 2004 vedrørende perioden 2000 - 2006 vil give en mulighed herfor.

Fællesskabet er allerede udstyret med strukturpolitiske instrumenter, der kan bidrage til en løsning af de problemer, omstruktureringen af sektoren medfører for fiskerne. Inden for rammerne af det finansielle instrument til udvikling af fiskeriet (FIUF) findes der allerede følgende foranstaltninger:

- medfinansiering af førtidspensioneringsordninger, det være sig for fartøjsejere, der ønsker at nedskære deres fiskeriindsats, eller for besætningsmedlemmer
- individuelle præmier (et fast beløb) til fiskere, der har arbejdet om bord på fiskerfartøjer, som er ophørt endeligt med deres fiskeriaktiviteter
- individuelle engangspræmier til fiskere til hjælp ved omskoling
- individuelle engangspræmier til fiskere til hjælp ved diversificering af deres aktiviteter.

Disse instrumenter er ikke hidtil blevet anvendt i særlig stort omfang, men den omfattende strukturtilpasning, der nu er nødvendig i fiskerisektoren, kan resultere i en større efterspørgsel efter sådan støtte, i det mindste i de særligt fiskeriafhængige områder.

Forslaget om fra 2003 at forbyde offentlig støtte til overdragelse af fiskerfartøjer, også i forbindelse med blandede selskaber, og støtte til bygning af nye fiskerfartøjer og om at begrænse støtten til modernisering af fiskerfartøjer til bestemte formål vil betyde, at væsentlige støttebeløb under FIUF ikke kan anvendes som planlagt i de nationale programmer. Medlemsstaterne, som er ansvarlige for fastlæggelsen af prioriteterne i forbindelse med anvendelsen af alle midler fra EF-strukturfondene, bør vedtage en omprogrammering af disse beløb, så de helt eller delvist anvendes til sociale foranstaltninger.

Ca. 80% af de fiskeriafhængige områder ligger i mål 1- eller mål 2-regioner. Det betyder, at den finansielle støtte programmeres på regionalt plan med henblik på en forøgelse af de produktionsfremmende investeringer (navnlig i SMV'er og inden for håndværk og turisme) i disse regioner eller omskoling i forbindelse med erhvervsmæssig omstilling under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) og Den Europæiske Socialfond (ESF).

ESF stiller også midler til rådighed for at bidrage til en tilpasning og modernisering af politikker og undervisnings-, uddannelses- og beskæftigelsesordninger i alle Fællesskabets regioner.

Ud fra den antagelse, at de beløb, der oprindeligt var programmeret til bygning og modernisering af fiskerfartøjer (anslået til 460,6 mio. EUR for perioden 2003-2006) vil blive omprogrammeret til fordel for socioøkonomiske foranstaltninger, skønner Kommissionen, at der kan blive behov for yderligere midler af størrelsesordenen 88 mio. EUR til medfinansiering af disse foranstaltninger. Der vil dog hengå en vis tid, inden forvaltningsplanerne og ordningerne til begrænsning af fiskeriindsatsen er vedtaget. Der vil således sandsynligvis ikke være behov for yderligere midler til sociale foranstaltninger før 2004. Disse yderligere midler vil så blive tilvejebragt ved en yderligere omprogrammering af midlerne fra strukturfondene efter midtvejsrevisionen.

En strategi for integreret udvikling af fiskeriafhængige kystområder

I betragtning af den lange periode, der vil være nødvendig til genoprettelse af bestandene, bør der overvejes en langsigtet strategi for integreret udvikling af de kystområder, der i øjeblikket er afhængige af fiskeriet, som kan iværksættes efter 2006 med henblik på:

- at anerkende den rolle, som fiskerne og andre berørte parter inden for fiskeriet spiller i relation til bevarelsen af de sociale og kulturelle værdier i kystområderne og opretholdelsen af befolkningen i de tilbagestående områder, hvor der er få andre muligheder for erhvervsaktiviteter, så de kan virke som løftestang for udviklingen af alternative aktiviteter, navnlig turisme
- at fremme udviklingen af supplerende kystaktiviteter, som kan give alternative muligheder for fuldtids- eller deltidsbeskæftigelse til de kystbefolkninger, der er afhængige af fiskeriet.

Styrkelse af dialogen inden for sektoren

Kommissionen vil også, navnlig i Udvalget for den Sociale Dialog inden for Havfiskeriet, opfordre arbejdsmarkedets parter til at overveje foranstaltninger, der

kan forbedre leve- og arbejdsvilkårene inden for fiskerisektoren. En sådan dialog kunne:

- føre til bidrag som f.eks. den socialklausul, som ovennævnte udvalg for nylig anbefalede at medtage i EF's fiskeriaftaler
- sørge for et bedre image for sektoren, navnlig med henblik på øget ansættelse af unge medarbejdere, ved at fremme en almindelig indstilling, hvor der lægges mere vægt på sundhed og sikkerhed inden for fiskerisektoren
- styrke kvindernes rolle i fiskerisektoren, hvor den status og sociale beskyttelse, de nyder, ofte er utilfredsstillende.

Vurdering af arbejdsbetingelser og sikkerhed inden for fiskeriet og forarbejdningsindustrien for fisk

Med hensyn til forbedring af leve- og arbejdsvilkår i fiskerisektoren vil Kommissionen vurdere gennemførelsen af EF-bestemmelserne om sikkerheds- og arbejdsforhold for fiskere og arbejdstagere i fiskeindustrien, da fiskeri fortsat er en af de farligste erhvervsaktiviteter, og ulykkeskvotienterne her ligger betydeligt højere end i den øvrige del af den primære sektor. Om nødvendigt vil Kommissionen forelægge forslag til forbedring af de relevante rammebestemmelser.

3.8. Økonomisk forvaltning af fiskeriet i EU

Kommissionen finder, at fiskerisektoren stadig er kendetegnet ved særlige forhold, som vil gøre det vanskeligt på kort sigt at skabe normale økonomiske betingelser såsom fri konkurrence mellem producenterne og fri adgang til at investere. Af de særlige forhold kan bl.a. nævnes den strukturbetingede uligevægt mellem de knappe fiskeressourcer og fiskerflådens størrelse og maskineffekt, visse kystsamfunds fortsatte afhængighed af fiskeriet og de forskellige konkurrencebetingelser, der gælder for de erhvervsdrivende i forskellige medlemsstater som følge af de enkelte landes forskellige holdning til offentlig støtte til denne sektor.

Hvis EF på grundlag af de forslag, der nu fremlægges, træffer foranstaltninger til afhjælpning af disse forhold, vil det gradvis skabe betingelser, som kan medvirke til etablering af mere normale økonomiske forhold og fjernelse af hindringer for normal økonomisk aktivitet som f.eks. nationale tildelinger af fiskerimuligheder og princippet om relativ stabilitet.

I mellemtiden må EF overveje, hvordan den økonomiske side af fiskeriforvaltningen bedre kan bidrage til opfyldelsen af målene for den fælles fiskeripolitik.

Kommissionen vil derfor i 2002 arrangere workshops om den økonomiske forvaltning med deltagelse af repræsentanter for fiskeriforvaltningerne, fiskerisektoren og andre berørte parter for at drøfte, hvilke bestemmelser det på EF-plan og/eller i forbindelse med de nationale fiskeriforvaltningsordninger vil være hensigtsmæssigt at fastsætte vedrørende:

- en ordning med fiskerirettigheder, der kan købes og sælges (individuel eller kollektivt)

- betaling for retten til at fiske og/eller fiskerisektorens dækning af omkostningerne ved fiskeriforvaltningen.

Kommissionen vil i løbet af 2003 forelægge Rådet en rapport om resultatet af disse drøftelser og, hvor det er hensigtsmæssigt, fremlægge forslag eller fremsætte henstillinger om opfølgningen heraf på EF-plan og på nationalt plan.

Kommissionen vil sikre en nøje overvejelse, overvågning og kontrol af statsstøtteordninger, så de ikke får negative virkninger for fiskeressourcerne, og så sammenhængen mellem en medlemsstats opfyldelse af målene for den fælles fiskeripolitik og godkendelsen af statsstøtte styrkes.

3.9. Effektiv beslutningstagning med bred deltagelse

Der er et behov for at tilpasse og forbedre regeringsførelsen¹⁴ inden for den fælles fiskeripolitik med henblik på ikke blot at give de berørte parter bedre mulighed for at deltage i beslutningsprocessen, men også på at øge kontrollerbarheden og ansvarligheden for alle involverede parter.

Kommissionen foreslår:

Oprettelse af regionale rådgivende råd for fiskeriforvaltningen, der skal sikre, at de berørte parter involveres mere på regionalt og lokalt plan

- De regionale rådgivende råd får følgende rådgivningsfunktioner:
 - at forelægge Kommissionen eller en medlemsstat forslag om forhold vedrørende fiskeriforvaltningen, enten på eget initiativ eller efter anmodning fra Kommissionen eller den pågældende medlemsstat
 - at afgive udtalelse om bevarelses- og forvaltningsforslag fra Kommissionen eller medlemsstaterne, når sådanne forslag vedrører et fiskeri, der er relevant for den pågældende region
 - at udtale sig om gennemførelsen af EF-lovgivningen i den pågældende region og at anbefale forbedringer i så henseende
 - at gennemføre andre aktiviteter, som er nødvendige i forbindelse med varetagelsen af ovennævnte funktioner.
- Reglerne for medlemskab bliver fleksible nok til at sikre deltagelse af alle parter med en virkelig interesse i de pågældende fiskerispørgsmål, selv om sammensætningen af de interesserede parter kommer til at variere alt efter, hvilke spørgsmål det regionale rådgivende råd skal behandle. På det bredeste niveau vil medlemmerne omfatte fiskeriorganisationer, videnskabsmænd, fiskeriforvaltere fra de relevante nationale, regionale eller lokale forvaltninger, miljøorganisationer og andre interesserede NGO'er, repræsentanter for akvakultur og forarbejdningsvirksomheder, lystfiskere, grossister og fiskeriarbejdere.

¹⁴ Ved "regeringsførelse" forstås regler, procedurer og adfærd, der påvirker udøvelsen af beføjelser, navnlig hvad angår åbenhed, deltagelse, ansvarlighed, effektivitet og sammenhæng.

- Kommissionen og medlemsstaterne vil ikke være bundet af anbefalinger, udtalelser eller rapporter fra de regionale rådgivende råd, men kan i begrundelserne til deres forslag forklare, hvordan de har taget hensyn til udtalelsen fra det relevante rådgivende råd.
- Rådets nye rammeforordning om bevarelse og forvaltning vil være det rette retsgrundlag for oprettelsen af de regionale rådgivende råd og vil fastlægge principperne for disses virke.

Præcisering af forvaltningsansvaret, så lokale forvaltningsbehov kan tilgodeses, og der kan skrides effektivt ind i nødsituationer

Medlemsstaterne vil i Rådets nye rammeforordning om bevarelse og forvaltning blive bemyndiget til uden forskelsbehandling at træffe fiskeriforvaltningsforanstaltninger, som gælder for alle fartøjer inden for deres 12-sømilezoner og for de fartøjer, der fører deres flag, inden for medlemsstatens jurisdiktion, forudsat at foranstaltningerne forudgående meddeles Kommissionen og de øvrige medlemsstater og er forenelige med (og ikke er mindre restriktive end) de relevante EF-foranstaltninger. Kommissionen kan kræve ophævelse af sådanne foranstaltninger, hvis de ikke er i overensstemmelse med EF-retten.

En medlemsstat (eller flere medlemsstater) vil også blive bemyndiget til at træffe hasteforanstaltninger, der højst må gælde i tre måneder, inden for farvande under dens/deres jurisdiktion, som gælder for alle fartøjer, forudsat at sådanne foranstaltninger forudgående meddeles til Kommissionen og de øvrige medlemsstater, og Kommissionen ikke inden for en kort frist fremsætter indsigelser mod foranstaltningerne.

Kommissionen beføjelser til at træffe hasteforanstaltninger vil blive styrket ved en forlængelse af sådanne foranstaltningers maksimale varighed til et år. Dette vil give mere tid til, at der efter de normale procedurer kan vedtages nye EF-bestemmelser, som kan imødekomme behovet i den pågældende situation.

Udarbejdelse af en EF-kodeks for ansvarligt fiskeri med aktiv deltagelse af fiskere og andre berørte parter

De vellykkede resultater i forbindelse med FAO's adfærdskodeks for ansvarligt fiskeri har vist, at frivillige regler i form af principper og adfærdsstandards for ansvarligt fiskeri kan supplere de gældende bestemmelser, og at de kan bidrage til at forbedre fiskernes generelle overholdelse af bestemmelserne. Genudsætninger er et område, hvor frivillige regler, der er aftalt i forbindelse med de fremtidige regionale rådgivende råd, kan indebære en merværdi i forhold til de generelle bestemmelser, der er fastsat i forordningerne om tekniske foranstaltninger.

Som et første skridt vil Kommissionen indbyde de berørte parter, der er involveret i arbejdet i Den Rådgivende Komité for Fiskeri og Akvakultur, til at bidrage til udarbejdelsen af en EF-kodeks for ansvarligt fiskeri. En sådan kodeks bør derefter suppleres med en række bestemmelser om den bedste regionale praksis, udarbejdet af de relevante regionale rådgivende råd.

Dialog med interesserede parter i tredjelande

Denne aktion indebærer, at der skabes en ramme for en dialog og drøftelser med berørte parter og samfund i tredjelande om EF's internationale fiskeriaktiviteter og specielt om forhandlingerne om fremtidige fiskeripartnerskaber med udviklingslande.

Uddelegering af beføjelser og forenkling af regler

- Kommissionen foreslår, at der i højere grad anvendes "rammeforordninger", som fastlægger de grundlæggende mål, principper og regler i forbindelse med et givet aspekt af den fælles fiskeripolitik, som f.eks. bevarelse og forvaltning og kontrol. På grundlag heraf fastsætter Kommissionen mere detaljerede tekniske og proceduremæssige regler bistået af en komité, der er sammensat af repræsentanter for medlemsstaterne. Som eksempel på sådanne gennemførelsesbeslutninger kan nævnes justering af fangstkvoter eller begrænsninger af fiskeriindsatsen for arter, for hvilke der gælder flerårige forvaltningsplaner, gennemførelse af internationale anbefalinger, der bliver bindende for EF, og gennemførelse af regler om kontrol og håndhævelse.
- Den obligatoriske nationale medfinansiering af projekter, der finansieres under Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet (FIUF), vil ikke længere være undergivet kontrollen i henhold til statsstøttereglerne. FIUF-midlerne kan således udbetales hurtigere, og den administrative byrde for såvel medlemsstaterne som Kommissionen vil blive mindre.
- Afhængig af reformens forløb kan Kommissionen foreslå, at visse typer statsstøtte til fiskerisektoren, navnlig social støtte, ikke længere skal anmeldes af medlemsstaterne, fordi de er uproblematisk.

Aktioner til fremme af gennemsigtighed og peer review

- En regelmæssig dialog mellem medlemsstaterne og Kommissionen om gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik vil blive etableret i forbindelse med den såkaldte "peer review". Et af de emner, der skal behandles med udgangspunkt i rapporter fra Kommissionen, er flådepolitikken. Som led i denne proces vil medlemsstaterne blive opfordret til at forelægge nationale foranstaltninger, der skal sikre overholdelsen af forpligtelserne i henhold til EF-retten, og til at tage stilling til spørgsmål og kommentarer fra andre medlemsstater og Kommissionen. Andre emner for peer review er de økonomiske og sociale aspekter af fiskeriforvaltningen.
- Kommissionen vil sørge for større offentlig gennemsigtighed, når det gælder medlemsstaternes overholdelse af den fælles fiskeripolitiks bestemmelser, ved regelmæssigt at offentliggøre en "resultattavle" med oplysninger om nationale fangst- og flåderapporter, inspektionsaktiviteter og andre relevante indikatorer for overholdelsen af den fælles fiskeripolitiks bestemmelser. "Resultattavlen" vil også indeholde kortfattede oplysninger om overtrædelsesprocedurer, der er indledt mod medlemsstaterne.
- Der skabes større gennemsigtighed i de beslutninger, som træffes under den fælles fiskeripolitik, ved systematisk offentliggørelse af alle beslutninger i De Europæiske Fællesskabers Tidende og på Internettet. Sammenfattede data, f.eks.

om medlemsstaternes fangster, fiskeriindsats og flådekapacitet, vil blive offentliggjort.

3.10. Revision

Kommissionen foreslår, at der i 2008 igen foretages en revision af de aspekter af den reformerede fælles fiskeripolitik, der vedrører bevarelsen og flådepolitikken.

4. KONKLUSION

Den fælles fiskeripolitik står ved et vendepunkt. Opgaverne er svære og kræver en hurtig løsning. Den nuværende fælles fiskeripolitiks manglende bæredygtighed viser, at grænserne for mange af de instrumenter, der er blevet anvendt i de sidste tyve år, er nået. I denne krisesituation er der behov for en omfattende ændring. En reform af den fælles fiskeripolitiks mål, principper, prioriteter og instrumenter er mere påkrævet end nogensinde for at opnå en bæredygtig udvikling og en sikker fremtid for EF's fiskerierhverv.

Nærværende meddelelse beskriver den første pakke reformforslag. Det er:

- Rådets forordning om bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne som led i den fælles fiskeripolitik, som fastlægger de rammebestemmelser, inden for hvilke der under den fælles fiskeripolitik kan træffes bevarelsesforanstaltninger, foranstaltninger til justering af fiskerikapaciteten samt foranstaltninger vedrørende kontrol og håndhævelse. Forordningen skal træde i kraft den 1. januar 2003.
- Rådets forordning om en EF-hasteforanstaltning for ophugning af fiskerfartøjer i perioden 2003-2006. Forordningen skal træde i kraft den 1. januar 2003.
- Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2792/1999 om de nærmere regler og betingelser for Fællesskabets strukturforanstaltninger for fiskeriet. Forordningen skal træde i kraft den 1. januar 2003.
- Handlingsplan for integration af miljøbeskyttelseskrav i den fælles fiskeripolitik.
- Handlingsplan for bekæmpelse af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU).

Kommissionen vil også forelægge følgende lovgivningsforslag og andre reformforanstaltninger:

Strukturelle, økonomiske og sociale foranstaltninger

- Handlingsplan til imødegåelse af de sociale, økonomiske og regionale følger af omstruktureringen af EU's fiskerisektor. Den vil blive forelagt i anden halvdel af 2002.
- Rapport om den økonomiske forvaltning af fiskeriet i EU. Kommissionen vil forelægge sin rapport for de øvrige EU-institutioner i 2003.

Bevarelse

- Handlingsplan for forbedret videnskabelig rådgivning i forbindelse med fiskeriforvaltningen. Handlingsplanen vil blive forelagt i anden halvdel af 2002.
- Handlingsplan vedrørende genudsætninger. Handlingsplanen vil blive forelagt i anden halvdel af 2002.
- Handlingsplan for fiskeriforvaltningen i Middelhavsområdet. Handlingsplanen vil blive forelagt i anden halvdel af 2002.
- Adfærdskodeks for ansvarligt fiskeri i Europa. Den Rådgivende Komité for Fiskeri og Akvakultur vil blive opfordret til at udarbejde en sådan kodeks ved udgangen af 2002.

Internationale aspekter

- Integreret ramme for fiskeripartnerskaber på nationalt og/eller regionalt plan. Den vil blive forelagt i anden halvdel af 2002.
- Handlingsplan for en forbedret evaluering af bestande i farvande uden for EU. Handlingsplanen vil blive forelagt inden udgangen af 2002.

Kontrol og håndhævelse

- Handlingsplan for samarbejde om håndhævelse. Handlingsplanen vil blive forelagt i anden halvdel af 2002.
- Meddelelse om en fælles inspektionsstruktur. Meddelelsen vil blive forelagt inden udgangen af 2002. Den fælles inspektionsstruktur skal være oprettet medio 2004.

Andre foranstaltninger

- Strategi for udvikling af EU's akvakultur. Strategien vil blive forelagt i anden halvdel af 2002.
- Meddelelse om gennemsigtighed, resultater og iagttagelse af bestemmelserne. Meddelelsen vil blive forelagt i anden halvdel af 2002.

Bilag 1

Den nuværende situation for de vigtigste EF-fiskebestande

(i) Oversigt

De mængder voksne demersale fisk, der findes i havet, og som er anslået af Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES), er i mange tilfælde aftaget væsentligt i de sidste 25 år. Disse mængder var gennemsnitligt 90 % større i begyndelsen af 70'erne end i slutningen af 90'erne. Den generelle nedgang i landingerne viser en tilsvarende udvikling. For nogle bestande såsom torsk har der endog været en endnu mere dramatisk nedgang i mængderne af voksne fisk. Biomassen af pelagiske arter og industrifisk er gennemsnitligt steget med 20 % siden slutningen af 70'erne og midten af 80'erne, i det mindste delvist som følge af, at situationen for sild har forbedret sig i forhold til de lave niveauer i slutningen af 70'erne.

Den generelle tendens er, at der hvert år tages en større andel af bestanden (større fiskeridødelighed), hvilket har ført til nedgangen i mængderne af voksne fisk. I de senere år har mængderne af voksne fisk i havet for mange bestandes vedkommende ligget under eller meget tæt på de minimumsniveauer, der er nødvendige for at give en høj sandsynlighed for bæredygtighed (præventive niveauer for bestandsbiomassen), medens de tidligere normalt lå over disse niveauer. På samme måde har mange bestande været udsat for en fiskeridødelighed, der har ligget over de præventive niveauer, medens fiskeridødeligheden tidligere traditionelt har ligget under det præventive niveau.

Ud fra et biologisk synspunkt vil bæredygtigheden være truet for et stort antal bestandes vedkommende, hvis de nuværende udnyttelsesgrader opretholdes, og i øjeblikket er risikoen størst for bestandene af demersale rundfisk, som er af stor kommerciel værdi.

Situationen er bedre for de pelagiske bestande. Bestandene af små pelagiske arter (sild, brisling, makrel, hestemakrel, ansjos og sardin) og af arter, der tages ved industrifiskeri (sperling og tobis), er generelt ikke gået tilbage i de seneste tyve år og navnlig ikke i de seneste ti år.

Med hensyn til de bentiske ressourcer (jomfruhummer og fladfisk) kan der konstateres en generel økonomisk overudnyttelse, men ud fra et biologisk synspunkt kan situationen ikke anses for at være systematisk alvorlig.

Endelig er der også ressourcer såsom rokkefamilien og de mindre fladfiskearter (herunder pighvar, slethvar, rødtunge, skærising og almindelig ising), for hvilke der ikke er foretaget nogen detaljeret videnskabelig overvågning, men som måske også er overfiskede.

Situationen varierer fra det ene område til det andet, navnlig hvad angår den tilsyneladende udvikling i fiskeridødeligheden på mellemlang til lang sigt. I Østersøen ser den nuværende situation ikke ud til at være bæredygtig. I Nordsøen har det ikke været muligt at vende nedgangen i bestandene af rundfisk eller, for så vidt angår tunge og rødspætte, at sørge for en sikkerhedsmargin i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet, hvilket også ville have forbedret de økonomiske betingelser for dette fiskeri. I de vestlige farvande er fiskeridødeligheden taget til, og den har nået og ofte endog overskredet de tidligere niveauer i Nordsøen. For Middelhavsområdet er de foreliggende videnskabelige oplysninger mindre fuldstændige, men der er udbredt enighed om, at mange vigtige bestande overfiskes.

Sammenfattende kan det konstateres, at mange bestande i øjeblikket ligger uden for eller næsten uden for de sikre biologiske grænser. De overfiskes, eller der er små mængder af voksne fisk, eller begge disse forhold gør sig gældende. I øjeblikket er situationen for de fleste bestande ikke katastrofal. Men hvis den nuværende udvikling fortsætter, vil mange bestande bryde sammen. For mange fiskebestande er det vigtigt meget hurtigt at opnå en forbedring af tilstanden.

(ii) Bestande, der ifølge den videnskabelige rådgivning bør omfattes af genopretningsplaner

- Blåhvilling (kombineret bestand, I-IX, XII og XIV)
- Torsk i Kattegat
- Nordlig kulmule i Nordsøen
- Nordlig kulmule i Skagerrak og Kattegat
- Nordlig kulmule i de vestlige farvande (Vb, VI, VII, XII, XIV)
- Torsk i de nordvestlige farvande (Vb, VI, XII, XIV)
- Torsk i Det Irske Hav (VIIa)
- Torsk i de vestlige farvande (VIIb-k, VIII, IX, X, CECAF)
- Hvilling i Det Irske Hav (VIIa)
- Jomfruhummer i Mar Cantábrico (VIIIc)
- Jomfruhummer i det vestlige iberiske område (IX, X, CECAF)
- Jomfruhummer i Biscaya-bugten (VIIIabde)
- Tunge i den nordlige del af Biscaya-bugten (VIIIab)
- Kuller i Det Irske Hav (VIIa)

(iii) Andre bestande uden for de sikre biologiske grænser

- Havtaske i Norskehavet og Nordsøen (IIa, Nordsøen)
- Havtaske i det iberiske område (VIIIc, IX, X, CECAF)
- Havtaske i de vestlige farvande (Vb, VI, XII, XIV)
- Havtaske i området vest for Irland (VII)
- Havtaske i Biscaya-bugten (VIIIabde)
- Hestemakrel i det vestlige iberiske område (VIIIc, IX)
- Hestemakrel i området vest for Skotland, vest for Irland og Biscaya-bugten (Vb, VI, VII, VIIIabde)

- Glashvarre i Biscaya-bugten (VIIIabde)
- Tunge i den vestlige del af Kanalen (VIIe)
- Tunge i Norskehavet og Nordsøen (II, Nordsøen)
- Tunge i Det keltiske Hav (VIIfg)
- Rødspætte i Det Keltiske Hav (VIIfg)